

Sayı : 43252159
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 27/09/2023 tarihli ve 43452547-120.07-1289696 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Çiçek OTLU tarafından verilen “Koronavirüsün yeni varyantı Eris'e karşı alınan önlemlere ilişkin” 7/4376 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Fahrettin KÖCA
Sağlık Bakanı

Ek : Önerge cevabı

İstanbul Milletvekili Sayın Çiçek OTLU tarafından verilen “Koronavirüsün yeni varyantı Eris’e karşı alınan önlemlere ilişkin” 7/4376 esas numaralı soru önergesinin cevabıdır.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre, Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) pandemisi nedeniyle 16 Ağustos 2023 tarihine kadar dünyada 6 milyon 955 bin 497 kişi hayatını kaybetmiştir. Sağlık Bakanlığı’nın verilerine göre Mart 2023 tarihi ile COVID-19 nedeniyle Türkiye’de hayatını kaybeden kişi sayısı 102 bin 174, toplam vaka sayısı 17.232,066 kişidir. Türk Tabipleri Birliği ise pandemi kaynaklı 300 binden fazla kişinin hayatını kaybettiğini açıklamıştır. Türkiye’de COVID-19 aşısı ile iki doz aşılanağın 18 yaş ve üstü nüfusa oranı % 85,70’dir. 2023 yılında yapılan COVID-19 aşısı sayısı yaklaşık 110 bindir.

DSÖ, COVID-19 virüsünün iki yeni Omicron alt varyantı; EG.5 (Eris) ve BA.2.86 olarak varlığını sürdürdüğünü, Eris varyantının tüm dünyada yaz pikine yol açtığını belirtmektedir. Eris, varyantı, son dört hafta içinde dünya genelinde enfeksiyonlarda gözle görülür bir artışa neden olan ve şu anda baskın tür olarak kabul edilen bir varyanttır. Yayılmasının ilkbaharda başladığı düşünülen Eris varyantın, hızla yayılma özelliği nedeniyle Amerika Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (CDC) tarafından uyarı verilmesine neden olmuştur. Sağlık Bakanı, Türkiye’de 9 kişide Eris varyantının görüldüğünü açıklamıştır. Yaz boyunca görülen grip ve ishal salgınında hastalarda taramalar yapılmadığı için COVID-19 yeni varyantları arasındaki bağlantı açıklanamamaktadır. Demokratik kitle örgütleri ve sağlıkçıları; yeni varyantlar nedeniyle vaka sayılarının artabileceğine, salgın taramalarının yapılması gerektiğine, iler yaş ve kronik hastalıkları olanların aşı tekrarı ve bireysel önlemler ile korunmalarının önemli olduğuna dikkat çekmektedir. Eriş varyantının, COVID-19’un önceki türlerinde olduğu gibi ateş, yorgunluk, vücut titremesi, öksürük, baş ağrısı, boğaz ağrısı, burun tıkanıklığı veya akıntısı, mide bulantısı, kusma, ishal, nefes darlığı veya nefes almada zorluk, yeni tat veya koku kaybı gibi semptomlar bulunmaktadır. İlk araştırmalar Eris varyantının önceki alt varyantlara göre daha bulaşıcı olabileceğini göstermektedir. Yaşama ve sağlık hakkı, Anayasa, yasalar ve uluslararası sözleşmelerle güvence altında alınmıştır. COVID-19 pandemisinin yıkıcı etkilerinin tekrarlanmaması için Eris varyantının salgınına karşı acil, etkin önlemleri almalıdır.

Bu bağlamda;

SORULAR:

1) Eris varyantının Türkiye’de yeniden kapanmaya yol açmaması ve virüs nedeniyle can kayıplarının yaşanmaması için ne gibi önlemler alınmaktadır?

2) Ciddi halk sağlığı sorununa yol açan eriş varyantına karşı etkili olabilecek güncellenmiş COVID-19 takviye aşısı yapılacak mıdır?

3) Türkiye’de mevcut COVID-19 aşısı çeşitleri ve sayısı hakkında kamuoyunu bilgilendirecek midir? Türkiye’nin COVID-19 aşı stoku yeterli midir?

4) Eriş varyantına karşı okullar, yurtlar, cezaevleri gibi kalabalık alanlarda hijyenin sağlanması için ücretsiz sabun, dezenfektan, maske dağıtımı yapacak mısınız?

5) Özellikle 65 yaş üstü vatandaşlara kapalı alanda maske takma zorunluluğu getirilecek midir?

6) Vatandaşlara ücretsiz maske dağıtımı yapılacak mıdır?

7) Ateş, yorgunluk, vücut titremesi, öksürük, baş ağrısı, boğaz ağrısı, burun tıkanıklığı veya akıntısı, mide bulantısı, kusma, ishal, nefes darlığı veya nefes almada zorluk tat veya koku kaybı gibi semptomlarla hastanelere başvuranlara Eris varyantının tespiti için test yapılmakta mıdır? Son bir ay içerisinde kaç kişiye test yapılmıştır?

8) Yurt dışından gelen kişilerin ülkeye girişlerinde Eris varyantı tespitine yönelik test yapılacak mıdır?

9) Türkiye’de hastanelerde COVID-19’la ilgili servisler hizmet vermekte midir? Eriş varyantı salgının yaygınlaşması olasılığına karşı yeterli personel ve ilaç vs stokları mevcut mudur?

10) Hükümetimiz, vatandaşların bağışıklık sistemlerini güçlendirmek, sağlıklı ve dengeli beslenmelerini sağlamak için ne gibi projeler geliştirmektedir?

11) COVID-19 verilerinin şeffaf bir şekilde paylaşılmadığı iddiaları dikkate alınarak eriş varyantı vakalarına ilişkin yaş, cinsiyet, aşılama durumu, hayatını kaybedenlerin ayrıntılı verileri il ilçe bazında şeffaf bir şekilde açıklanacak mıdır?

12) Bilim insanlarının COVID-19 varyantlarının uzun yıllar devam edeceği uyarılarına karşı ne gibi kesintisiz, koruyucu önlemler alınacaktır? Yeni varyantların bulaşması nasıl engellenecektir?

13) Vatandaşları aşılarmaya teşvik etmek için çalışmalarınız var mıdır?

CEVAPLAR:

Dünya Sağlık Örgütü tarafından 5 Mayıs 2023 tarihinde COVID-19' un halk sağlığı açısından küresel bir acil durumu teşkil etmediği açıklanmıştır. Bununla birlikte DSÖ tarafından yapılan 9 Ağustos 2023 tarihli açıklamada şu anda birçok ülkede yükselişte olan EG.5 de dahil olmak üzere çeşitli COVID-19 varyantlarının takip edildiği belirtilmiştir. Aynı şekilde ülkemizde de durum takip edilmektedir.

Bakanlığımız tarafından COVID-19 ile ilgili dünyadaki gelişmeler, yeni varyantlar ve etkileri yakından takip edilmekte; hastalığa yönelik tanı, vaka tespiti, temaslı takibi, korunma ve kontrol önlemleri ve tedavi süreçleri belirlenmektedir. Eris varyantının hasta etme gücünün (virülansının) düşük olmasından dolayı ek tedbirler alma ihtiyacı bulunmamaktadır. Bakanlık olarak ölçtümüz Eris varyantı sebebiyle hastaneye yatanların sayısıdır ki buda çok düşüktür. Bağışıklama programlarımız bilimsel veriler ışığında yürütülmektedir.

Salgının etkisinin azalması, aşılamanın yaygınlaşması, toplumsal hayatı eskisine oranla daha az etkilemesi ile birlikte alınacak önlemlerin dünyada olduğu gibi ülkemizde de toplumun her noktasında kısıtlama şeklinde değil bireysel düzeyde uygulanması önem arz etmektedir.

COVID-19 hastalığına yönelik uygulamalar bilimsel gelişmeler dikkate alınarak düzenlenmektedir. Semptomu olanlardan hekim kararı ile numune alınması ve pozitif vakaların izolasyonuna, hastaların kullanımı için ilaç teminine ve yatış gerekliliği olan hastalarda hastane ve yoğun bakım hizmetlerine devam edilmektedir.

COVID-19 hastalığı ile ilgili veriler Bakanlığımız resmi internet sitesi (<https://covid19.saglik.gov.tr/>) üzerinden paylaşılmaktadır.

Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür ederim.